

FREEDOM EXAMS
MARKING SCHEME

GHANAIAN LANGUAGE (TWI)

BASIC FIVE

SECTION A (60 marks)

1. C	11. A	21. A
2. A	12. B	22. C
3. C	13. A	23. B
4. B	14. C	24. C
5. C	15. B	25. A
6. B	16. B	26. B
7. C	17. B	27. C
8. C	18. C	28. C
9. A	19. C	29. C
10. A	20. C	30. B

ƆFA A ETƆ SO MMIENU

(40 marks)

I- BUA NSEM̄MISA YI NYINAA (10 marks)

1. Akokɔ rehweɛ apɛ aduane wɔ dua no ase.
2. “Merekɔyi nana asotire”aseɛ ne sɛ wɔrekɔbɔ nana amanneɛ.
3. Kuokurokoko bisaa Akokɔ ne Dabodabo sɛ anuanom, ehe na morekorɔ ena Akokɔ ne Dabodabo buaa se ɔsorɔ rebɛte ahwe.
4. Akokɔ pɛ sɛ ɔkɔbo nana amanneɛ efiri sɛ ɔpɛ akyɛdeɛ.
5. Ɔsorɔ rebɛte ahwe fam.

II- Bua nsem̄misa a edidisɔ yi nyinaa

- 1) a) Abagyegyeeɛ nwom ye nwom a wɔto de gyegyɛ mmɔfra nkumaa woressu agorɔ. (2 marks)

b) Twere abagyegyeeɛ dwom so mfasɔ mmiensa. (9 marks)

- Ema abofra no ani gye.
- Ema abofra no ho sepe no
- Ema obaatan no nya adagye ye n’adeɛ.
- Ema abofra no gyae su.
- Ema abofra no gye n’ahome
- Etumi deda abofra.
- Ema awofoo no asom dwo no etc

- 2) a) Kyere anasesem ase.

Anasesem ye nsem bi a yen nananom ahyehye no nyansa kwan so se womfa nnyegyɛ won ani na womfa nye abrabo ho susudua. (3 marks)

b)) Twere anasesem mma mmieensa biaara a wonim.

- Ɔnyankopon – Ananse – Ɔdwan – Aberewa – Ɔsebɔ – Ɔkraman – Adanko – Nwa – Gyata – Ɔkra etc . (6marks)

- 4) Fa nsem̄fua a em̄morɔ ɔha ne aduonum (150) twere sɛdeɛ efie a wote mu no si teɛ. (10 marks)